

Wychodzi dwa razy dziennie o godz. 12 w południe i o godzinie 6-tej wieczór.

PRENUMERATA wynosi w Krakowie: miesięcznie 2 kor., kwartalnie kor. 6; za jednorazowe zaopatrzenie do domu dopłaca się 40 hal., za dwumiesięczną 60 hal.

Na prowincji: miesięcznie 2 kor. 70 hal. kwartalnie kor. 8. W państwie Niemieckiem kwartalnie kor. 0 w innych państwach kwartalnie kor. 12. Za jednorazową wysyłkę dziennie dopłaca się 60 hal. miesięcznie. Zmiana adresu: 40 hal.

GŁOS NARODU

Dziennik założony w r. 1892 przez JOZEFA ROGOSZA.

Redaktor naczelny: Dr. Antoni Beaupre.

Osobna prenumerata na wydanie wiecz. wynosi miesięcznie w miejscu z odnośnictwem do domu 1 koronę.

Numer poladn. 10 hal. wieczorny 4 hal. Listy pieniężne, przekazy na prenumeratę i inseraty franco do Administracji „Głosu narodu“. Prenumeratę oprócz upoważnionych agencji przyjmuje każdy urząd pocztowy w obrębie Monarchii i w państwie niemieckiem. — Reklamacje nieopieczutowane nie po

Ogłoszenia (inseraty) przyjmuje kierownik tego działu p. WŁODZIMIERZ STRYCHARSKI w biurze maszynowym „Głosu Narodu“ róg ul. św. Krzyża i Mikołajskiej 1/7. Od miejsca wiersza drobnym pismem (petit) za pierwszy raz 15 halerzy, za każdy następny raz 12 hal., skład tabelaryczny, liczbowy, od wiersza 30 hal. za pierwszy raz każdy następny 12 hal. — Nadeżłane po 60 hal. od wiersza za każdy raz. — Nekrologi itd. 30 hal. Zamiejscowe ogłoszenia przyjmuje we Lwowie S. Sokolowski, Pasaż Hausmanna, w Wiedniu Haasensteins & Vogler, M. Opelik, M. Duker, M. Schalek, E. Brunn, Kutschera & Schlerer, R. Monez Friedl, w Berlinie F. E. Cox, w Budapeszcie J. Leopold, w Paryżu de Baczowski 14 Cite de Trevise, John F. Johnson & Co.

Nr. 361

Kraków, niedziela 9 sierpnia 1908 r.

ROK XVI.

Kronika.

PRECZ Z TOWAREM PRUSKIM!
KUPUJCIE TYLKO U CHIRZEŚCIAN!

Kraków, 6 sierpnia 1908 r.

— Z TEATRU MIEJSKIEGO. Ostatni tydzień pobytu artystów lwowskich w naszym teatrze zapowiada repertuar nadzwyczaj urozmaicony. I tak: Dziś „Trubadur“, występuje po raz ostatni p. Muszyński. Jutro w niedzielę po południu w przedstawieniu „Halki“ na rzecz członków orkiestry wystąpi po raz pierwszy przed tutejszą publicznością w partii tytułowej pani Stanisława Dogmar-Paczowska Krakowianka, kształcona w sztuce śpiewu we Włoszech. Wieczorem danym będzie po raz trzynasty „Czar walca“. W poniedziałek na benefis p. A. Lelewicza „Dzwony z Corneville“ z udziałem pań: Schupp, Brzeskiej i pp. Laymana, Sulikowskiego i Krzewińskiego. P. Lelewicz odegra trudną rolę Gasparda. We wtorek po raz ostatni: „Wesoła wdówka“, we środę po raz ostatni „Małż trzech żon“, we czwartek po raz przedostatni „Czar walca“, w piątek „Faust“, opera Gounoda, w której p. Okoński śpiewać będzie po raz pierwszy partję Mefistofelesa. W sobotę i w niedzielę odbędą się po dwa przedstawienia dziennie, które zakończą tegoroczną gościnę lwowskiej trupy. W sobotę po południu danym będzie „Drużyna“, wieczorem „Opowieści Hoffmana“, w niedzielę po południu „Halka“, a wieczorem na pożegnalny występ „Czar walca“. Po czym zaraz po przedstawieniu cały personal wyjeżdża z powrotem do Lwowa, gdyż już we wtorek rozpoczynają się tam przedstawienia.

— Z „SOKOŁA“. W dniu 15 i 16 sierpnia br. odbędą się w Prościejowie Złoty sokoli Zup morawskich przy udziale całego Sokolstwa czeskiego. Będzie to więc niejako ogólny Złoty czeski, różniący się od Złota odbytego w r. 1907 w Pradze tem tylko, że w tym ostatnim brały udział także drużyny innych Sokolów słowiańskich, oraz Towarzystw gimnastycznych zagranicznych. Z powodów ogólnie wiadomych Sokolstwo polskie nie mogło w r. 1907 uczestniczyć w Złocie praskim. Obecnie po konferencji delegatów naszego Związku sokolego z Przewodnictwem Związku czeskiego, odbytej w Pradze w czerwcu br. w sprawie przystąpienia do słowiańskiego Związku sokolego, oraz wskutek zmienionych warunków, uznał Związek polskiego sokolstwa za właściwe nawiązać dawne stosunki z Sokolstwem czeskim, rozluźnione nieco w ostatnich czasach. W tym celu uchwalił wysłać reprezentację swoją na Złoty do Prościejowa, a zarazem wezwał okręgi do wzięcia udziału w tej delegacji. Udział ten będzie tylko reprezentacyjny, bez ćwiczeń, nie mniej przeto dla znaczenia delegacji i ważności wycieczki naszej jest pożądanym aby wypadł możliwie okazale. Okręg I krakowski, wzywa więc Gniazda swoje do wzięcia udziału w tej delegacji, której właśnie jest szczególniejszym obowiązkiem okręgu naszego, jako położonego najbliżej Sokolstwa czeskiego i mającego z

nim niejednokrotnie bliższe i serdeczne stosunki. Sądzymy, że dla tych wielu, którzy mieli gorącą chęć już w roku zeszłym uczestniczyć w wielkim Złocie praskim, następcza się właśnie dobra sposobność zobaczenia go obecnie o prawie tym samym programie w Prościejowie, sposobność poznania znakomitego rozwoju i stałego postępu Sokolstwa czeskiego i wyniesienia z niej korzyści i wskazówek dla nas. Uczestnicy zgłaszać się mają w kancelarii Sokola (w każdej siedzibie Gniazda) najpóźniej do 11 bm. Kwatery będą zapewnione. Strój uroczysty sokoli. Cała wycieczka sokola jedzie jednym pociągiem, mianowicie pospiesznym wychodzącym z Krakowa w piątek w nocy o godzinie 1 minut 6.

Z Wydziału Okręgu I.

— Z TEATRU LUDOWEGO. Jutro w niedzielę 9 bm. przynosi popołudniowy repertuar po raz 4ty nadzwyczajny wesoły wodewil ze śpiewami i tańcami p. t. „Wesoły rezerwista“.

Na wieczornym przedstawieniu ukaże się po raz drugi w tym sezonie czteroaktowy wodewil pt. „Przygody pensyonarki“ (Mamselle Nitouche). Pierwsze przedstawienie, które grane było przy wypełnionej po brzegi widowni, zyskało wspaniały sukces, publiczność oklaskiwała gorąco artystów i kupiecistów. Sztuka grana będzie w nowej zupełnie szacie dekoracyjnej i kostyumowej.

— Z POWODU ODPUSTU w KALWARII-ZEBRZYDOWSKIEJ zamierza Dyrekcja kolei państw. w Krakowie zaprowadzić dnia 15 sierpnia b. r. z Kalwarji następujące pociągi osobowe nadzwyczajne, a mianowicie:

1. poc. o g.	1-ej	popoł. do Krakowa
2. „ „ „	2-ej	„ „ „
3. „ „ „	3-ej 17 m.	„ „ „
4. „ „ „	4-ej 15 „	„ „ „
5. „ „ „	5-ej	„ „ Zwardonia
6. „ „ „	5-ej 42 m.	„ „ „
7. „ „ „	5-ej 47 „	„ „ Krakowa
8. „ „ „	7-ej 11 „	„ „ Now.-Sacza
9. „ „ „	7-ej 22 „	„ „ Krakowa
10. „ „ „	9-ej	„ „ „

Równocześnie zarządzi się, by kasy osobowe w Kalwarji cały dzień sprzedawały bilety do wszystkich pociągów.

— WYNALAZCA BALONU w KRAKOWIE. Nieznany dla ogółu krakowskiej ludności jest tutejszy wynalazca balonu do sterowania. Jest nim p. Franciszek Radomski kierownik techniczny krakowskiej filji maszyn Singera i Spółki, który już od 24 lat pracuje nad wynalezieniem balonu. Po długich pracach zdołał p. R. skonstruować balon, którym — według jego zdania — można sterować nie tylko podczas ciszy, ale i podczas średniego wiatru, można regulować szybkość lotu, opadanie i wznośnienie się balonu bez utraty balastu i gazu. P. Radomski zwrócił się do ówczesnego ministra spraw zagranicznych, Gołuchowskiego, i do ministra Galicji Dra Piętaka. W obu jednak ministerstwach, oprócz serdecznych życzeń powodzenia, nic nie uzyskał. Wobec tego odniósł się do ministerstwa wojny, skąd po kilku tygodniach otrzymał odpowiedź na ręce dyrektora policji. Ministerstwo skłonne jest do użycze

nia wynalazcy do prób balonu wojskowego pod warunkiem, że balon ten nie ulegnie żadnym uszkodzeniom ani przeróbkom. Wszelkie też koszty transportu, obsługi i manewrowania ma ponosić sam wynalazca. Zważywszy jednak ogromne koszty, z jakimi tego rodzaju próby są połączone, wynalazca był zmuszony zaprzestać na razie dalszych prac i zwrócić się ze swym projektem do jednego z rządów zagranicznych, co jednak, jak dotychczas, nie zostało uwieńczone pomyślnym rezultatem.

Dodać należy, że wynalazca potrzebuje tylko 1000 koron dla wykonania modelu, z którymby mógł urządzić próbę. Motor balonu posiada siłę 16 koni, konstrukcja bardzo prosta. Wynalazca włożył w swą pracę cały swój majątek.

— ŻYDOWSKA „FABRYKA“ MONET w KRAKOWIE. Policja tutejsza wpadła na trop żydowskiej „fabryki“ do wyrabiania fałszywych monet. Jeszcze przed 3 tygodniami wykryto w pracowni ślusarskiej Goldbluma sztancę do wyrobu drobnych monet. Prowadzone w tej sprawie dochodzenia ułatwiło nowe przypadkowe odkrycie. Mianowicie wieczoraj agent policyjny p. Karcz spostrzegł na placu Wolnica, że jakaś żydówka płaciła chłopu „nowymi“ pieniądźmi, mianowicie dwudziesto-halerzówkami, których posiadała większą ilość. P. K. wziął do ręki kilka monet i przekonał się, że były fałszywe. Zaareztował więc ową żydówkę, na zwiaskiem Raca Sturman, oraz męża jej Abrahama.

Przy rewizji dokonanej w ich mieszkaniu przy ul. św. Józefa 1. 26, znaleziono 32 fałszywych dwudziesto-halerzówek i dwie dziesięcio-hal.

Falsyfikaty te tak były doskonale odrobione, że nawet w kilku bankach, w których je przedłożono, nie poznano, iż były fałszywe. Śledztwo w toku.

— ZATRUCIE ALKOHOLEM. Wczoraj o 11 w nocy wezwano pogotowie ratunkowe na policję podgórska, gdzie doprowadzono kobietę niewiadomego nazwiska, lat około 40, która znajdowała się w stanie bardzo silnego zatrucia alkoholem.

— UDERZONY KAMIENIEM. Koło rogatki Warszawskiej jakiś włóczęga zaczepiając przechodniów, uderzył wczoraj kamieniem 14 letniego ucznia 3 klasy gimnazjalnej Józefa Salicza. Uderzenie było tak silne, iż spowodowało dość wielką ranę na lewej skroni.

— UJĘCIE ZBIEGA. Antoni Boruch, jeden z pięciu zbiegłych niedawno więźniów wsiadł wczoraj w Podgórzu Bonarce do pociągu jadącego w kierunku Skawiny, nie wiedząc, że tym właśnie pociągiem jechali żandarmi z Podgórza, którzy go też poznali i odstawili do sądu w Skawinie.

— KOSZTOWNA SZYBA. Nlejkowski Szczy-pa Ludwik z Jaworzna oglądał wczoraj na ul. Grodzkiej wystawę jednego ze sklepów tak ciekawie, że wybił szybę, za którą właściciel sklepu kazał sobie zapłacić 16 kor. S. zapłacił wyrządzoną szkodę, przyczem wręczył właścicielowi banknot 100 koronowy, a otrzymał

resztę schował do kieszeni. Wkrótce jednak spostrzegł brak tych pieniędzy. Widocznie jakiś złodziej, przechodząc ulicą podpatrzył, gdzie S. schował pieniądze i z ręcznikiem mu je wyciągnął. Wybiecie szyby kosztowało więc Szczype 100 koron.

NIELETNI ZŁODZIEJ. Wczoraj przyłapał no jednego z małoletnich złodziei, których tyło kręci się po mieście, niejakiego Jana Lepińskiego w chwili, gdy na placu Wołnicy kradł ze straganu ziemniaki.

— **SCHWYTANY OSZUST.** Policja krakowska przytrzymała wczoraj niejakiego Stanisława Kusinogę dla sprawdzenia tożsamości osoby i przy rewizji znalazła przy nim kilka sfałszowanych przez niego rachunków p. Kamila Angelusa, wystawionych na imię jego od biorców oraz weksel ze sfałszowanym podpisem p. A. Kusinogę zdołał już za pomocą sfałszowanych rachunków odebrać pieniądze od kilku odbiorców p. A. Po sprawdzeniu tożsamości Kusinogę zatrzymano w aresztach policyjnych.

— **WYPADEK PRZY PRACY.** Wczoraj o godz. 4 popoł. zgłosił się na stację ratunkową Szymczyk Julian, 13-letni pomocnik murarski, który pracując przy budowie domu na ul. Żybkiewicza, został uderzony w głowę spadającą cegłą.

— **W NAPADZIE SZALU.** Dzisiaj o g. 11 przedpoł. niejaka Zofia Marszałek 40 lat licząca, w przystępie nagłego szału usiłowała się utopić i skoczyła do Wisły w pobliżu placu Groble. Na szczęście wydobyto ją dość wcześnie z wody i oddano pod opiekę Tow. ratunkowego.

— **NIEPOGODA** jest tego lata stale wierna okolicom Krakowa. Aura nasza stała się już zupełnie wyspiarską, nawet nie angielską, ale północno-szkoeką. Nie tylko bowiem deszcz pada nieustannie, lecz przyłączają się do tego jeszcze przejmujące chłody. Dziś znowu, tak samo zresztą jak i wczoraj, dzień jest mglisty; deszcz, to mżysty, drobny, to grubszy, jak padał przez noc całą, tak zamierza widocznie i nadal. Jeżeli dla mieszkańców miasta to tylko niewygoda, konieczność ubrojenia się w palto, parasol i kałosze, to dla mieszkańców wsi, których pola i ogrody tak już zostały zniszczone niedawnymi ulewami i powodzią, oznacza to dalszy ciąg klęski. Cała nadzieja w „polskiej“ jesieni, która może, może wynagrodzi nas w części za deszczowość lata.

— **ZNANY ARTYSTA i AUTOR** wielu monologów i humorerek, Artur Zawadzki, jedzie z Warszawy do naszych zdrojowisk celem dawać wieczorów „Literacko-humorystycznych“. Pierwsze przedstawienie odbędzie się w Rabce 8 sierpnia, następne w Truskawcu, Szczawnicy i Krynicy.

— **TEATR POZNAŃSKI** pod nową dyrekcją p. Andrzeja Lelewicza rozpocznie sezon dnia 12 września. Dyrektor Lelewicz wyjeżdża zaraz po swym poniedziałkowym benefisie do Poznania, gdzie już dnia 15 b. m. rozpoczyna próby. Na inauguracyjne przedstawienie złoży się: „Halka“ i „Dziewiczy wieczór“, następnie grane będą: „Mał idealny“, „Dulska“, „Śladka dziewczyna“, „Złota czaszka“ i t.d. Personal liczy razem 76 osób, orkiestra 24 osoby. Reżyserem dramatu jest p. Andruszewski z Krakowa. Reżyserem komedji p. Kliszewski ze Lwowa, zaś opery i operetki sam p. L. Kapelmistrzem opery jest p. Langner, operetki p. Józef Lehrer. Zresztą personal artystyczny złożony z artystów z krakowskiego, lwowskiego i poznańskiego teatru z czasów Rygiera.

— **CIWAŁA BOGU.** Do „Unser Leben“ donoszą z Częstochowy, że wyruszyła stamtąd ubiegłego poniedziałku grupa młodych syoni-

stów z partji „Poale-Syon“, celem osiedlenia się w Palestynie. W tych dniach ma wyruszyć druga większa grupa. Odjeżdżających zgnało na dworec wielu robotników żydowskich.

— **UPADŁOŚĆ BANKU PRZESYŁKOWEGO w AMERYCE.** Według zawiadomienia Ministerstwa spraw wewnętrznych, zarządzone przymusowe postępowanie konkursowe przeciw firmie bankowej „Zotti et Comp.“ w Nowym Yorku 108 Greenwich Str. z filiami w Pittsburgu i Chicago, która zajmowała się głównie pośrednictwem w przysyłaniu pieniędzy austriackich wychodźców w Ameryce do ich krewnych w kraju, zlecając wypłatę lub przekazując pobrane w Ameryce kwoty bankom krajowym.

Wspomniana firma popadła już przed jakimś czasem w trudności w wypłatach i z powodu niedokonania wypłat pieniędzy pobranych w Ameryce, wniesiono liczne reklamacje.

Elwentualne zgłoszenia wierzycieli konkursowych należałoby przysłać wprost do austriacko-węgierskiego generalnego konsulatu w Nowym Yorku.

Zgłoszenia takie muszą być własnoręcznie podpisane przez wierzycieli konkursowych i legalizowane przez jeden z urzędów konsularnych Stanów Zjednoczonych Ameryki.

Telegramy.

GIMNAZJA POLSKIE.

LWÓW. „Gazeta Lwowska“ ogłasza: Cesarz zezwolił na utworzenie z początkiem roku szkolnego 1908-9 państwowych gimnazjów z polskim językiem wykładowym w Mysłenicach i Żółkwi.

PRZEWROT w TURCJI.

KONSTANTYNOPOL Poszczególne wypadki usuwania wyższych urzędników, którzy się bardzo skompromitowali i którzy byli protegowani przez popleczników z Yildiz, trwają dalej i przybiorą prawdopodobnie jeszcze większe rozmiary. Tureckie dzienniki przynoszą bardzo wiele szczegółów o rzekomych setkach tysięcy, jakie znaleziono u usuniętych dygnitarzy i ministrów.

KONSTANTYNOPOL. Zakładanie nowych dzienników tutaj i na prowincji, trwa w dalszym ciągu.

KONSTANTYNOPOL. Wczoraj po przyjęciu ciała dyplomatycznego, przyjął sułtan francuskiego ministra skarbu, Cailoux'a, który złożył mu życzenia z powodu powrócenia konstytucji. Następnie przyjął sułtan delegatów „Towarzystwa angielskiego“ i dyrektora Banku Ottomańskiego. Jak dzienniki tureckie do noszą, zapewnił sułtan ponownie, że nigdy nie naruszy konstytucji. Po selamluku zjawił się sułtan w oknie pałacu, a tłum witał go owacyjnie.

SPRAWA REFORM w MACEDONJI.

PETERSBURG. (Pet. aj. tel.) Ministerstwo spraw zewnętrznych przesało zastępcom Rosji zagranicą, aprobowany przez gabinet londyński projekt reform w Macedonji. Nastąpiło to tylko w celu przyjęcia do wiadomości tego projektu, a skoro zarządzenia sułtana nie miałyby doprowadzić do celu, rząd rosyjski przedstawi mocarstwu konieczność podjęcia bezpośredniej wspólnej akcji w Macedonji.

ECHA KRÓLOBOJSTWA.

LIZBONA. Sąd wojenny skazał pięciu sierżantów, którzy byli zawikłani w ruch rewolucyjny w styczniu b. r. na trzy lata więzienia w twierdzy i dalsze trzy lata deportacji. Dwóch sierżantów uwolniono.

SMIERĆ MINISTRA.

RZYM. Zmarł tutaj margrabia Rudini. O zgonie zawiadomiono natychmiast króla i prezydenta ministra Giolittego. Dzisiaj nastąpi otwarcie testamentu. Rudini prosił aby na trumnie jego nie składano kwiatów i aby pogrzeb był zupełnie skromnym. Pogrzeb odbędzie się w niedzielę lub w poniedziałek.

IGRASZKI ŻYWIOŁÓW.

TERNI. (Włochy) Wczoraj wieczorem nawiedziła miasto i okolice oraz wiele innych miejscowości gwałtowna burza z gradem. W Terni zawaliło się kilka domów przyczem zginęło jedno dziecko. W miejscowości Zenane wykołcił się pociąg towarowy

Ceny targowe z dnia 6 sierpnia r. b.

za 100 klg.			
	od	do	
Pszenica biała	24.30	24.80	
„ czerwona i żółta	18.00	21.20	
„ węgierska	20.90	21.90	
Żyto krajowe	16.00	16.60	
„ węgierskie	14.00	14.10	
Jęczmień na krupy	15.30	16.10	
„ browarny	14.00	14.80	
„ słowacki	24.00	26.00	
„ na paszę	17.20	18.60	
Owies z opłatą akcyz.	15.60	16.10	
Proso	22.50	29.00	
Jagły	17.00	26.00	
Tatarka	30.00	32.00	
Kukurydza	17.00	26.00	
Groch	30.00	32.00	
Fasola	17.00	26.00	
Wyka	30.00	32.00	
Rzepak zimowy	17.00	26.00	
Konieczyna nasiona czerw.	17.00	26.00	
„ biała	17.00	26.00	
Tymotka	20.00	40.00	
Esparsetta	7.20	8.00	
Soczewica	8.00	9.20	
Siemina	10.80	12.00	
Konieczyna pastewna	3.20	4.00	
Ziemniaki	2.90	3.20	
Jaja	1 kg 1.90	2.00	
Masło	1 hl. 210.00		
Spirytus na 75° Tralesa	1 hl. 170.00		
„ „ 95° „	1 hl. 170.00		

NADESŁANE.

W KARLSBADZIE

ordynuje jak dawniej

Dr. Michał Śliwiński

Mühlbrunnstrasse „König v. Preussen“.

Wydawca i redaktor odpowiedzialny dr. Antoni Beaupre. Drukarnia „Głosu Narodu“ w Krakowie pod zarządem Stanisława Tomaszewskiego.

TEATR ROZMAITOŚCI

w Parku Krakowskim.

PROGRAM od 1 do 15 sierpnia

Wspaniały nowy program!

Clou światowych atrakcji!

Jawajczycy Sandi, Siwil & Amat w swoich niezrównanych produkcjach akrobat. Występ gościnny! Ada Pagini, królewska włoska nadworna wioolinistka, uznana za najlepszą wirtuozkę współczesną, uczennica słynnego prof. Joachima, odznaczona wielkim złotym medalem przez międzynarod. towarzystwo muzyczne. Chester H. Dieck (Sensacja!) najznakomitszy cyklista świata. Les trois Harris, fenomenalni zonglerzy kulami. Les Fere-roes, plastyczne reprodukcje rzeźb marmurowych, podług oryginalnych sławnych mistrzów. Polski balet (10 osób) pod kierownictwem baletmistrza Godlewskiego. The three Warrington, elite akt gimnastyczny. Bioskop ameryk., najnowsze i zajmujące zdjęcia.

Kierownik art.: Rud. Franziak. Kapelmistrz: St. Czyżowski

Początek o godzinie 8 wieczór.

Bilety bez nadwyżki są wcześniej do nabycia do godziny 6 w cukierni WP. Brzeziny, róg ul. Szewskiej i Rynku.

W każdą niedzielę i święto: Koncert orkiestry

p. Czyżowskiego pod osobistym kierownictwem. Po przedstawieniu codziennie w sali restauracyjnej tejsze orkiestry do g. 1 w nocy. Wstęp wolny

KONCERT

Restauracja renomowana.